

Carl Larsson
Sveriges Television AB
Box 14644
630 14 Eskilstuna

DELGIVNINGSKVITTO

Carl Larsson (Sveriges Television)
angående **rätt att ta del av allmän handling**

Handling m.m.

SLUTLIGT BESLUT, 2014-03-24

Det är viktigt att Ni så fort som möjligt bekräftar att Ni tagit del av ovan nämnda handling/handlingar genom att fylla i och skicka tillbaka delgivningskvittot. Ni kan också bekräfta att ni tagit del av ovan nämnda handlingar på annat sätt, t.ex. per telefon.

.....
Datum

.....
Namnteckning

.....
Telefonnummer bostad

Carl Larsson
.....
Namnförtydligande

.....
Telefonnummer arbete

.....
Ny gatuadress

.....
Mobiltelefonnummer

.....
Ny postadress (postnr och postort)

.....
E-postadress

Delgivningskvittot kan skickas tillbaka gratis genom att använda det bifogade svarskuvertet. Om Ni inte bekräftar mottagandet kan delgivning komma att ske på annat sätt, t.ex. genom stämningsman. För övriga upplysningar kan Ni kontakta domstolen/nämnden.

Delg nr 12624056-14316916DK

KLAGANDE

Carl Larsson
Sveriges Television AB
Box 14644
630 14 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vuxennämnden i Eskilstuna kommuns beslut den 20 december 2013,
dnr VN/2013:155

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver det överklagade beslutet och överlämnar handlingarna i målet till Vuxennämnden i Eskilstuna kommun för ny sekretessprövning i enlighet med vad som sägs i sista stycket av skälen för kammarrättens avgörande.

- ☒ Klaganden/ombudet
- ☐ Motparten/ombudet
- ☐ Försäkringskassan
- ☐ Förvaltningsrätten
- ☐ Socialstyrelsen

- ☐ För kännedom
- ☐ För åtgärd
- ☒ För delgivning
- ☐

BAKGRUND

Vuxennämnden i Eskilstuna kommun avslog, med hänvisning till 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, Carl Larssons begäran att få kopia av journalanteckningar för tiden den 10 oktober – 31 oktober 2013 gällande F. S., som vistas på ett gruppboende i kommunen enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Till stöd för sin begäran åberopade Carl Larsson en fullmakt från F. S:s gode man tillika far.

YRKANDEN M.M.

Carl Larsson yrkar att de begärda journalanteckningarna ska lämnas ut. Han anför bl.a. följande. Kommunen har inte preciserat varför men skulle kunna uppstå. För F. S. eller närstående till honom föreligger inte några men. Tvärtom är en massmedial belysning av ärendet till gagn för F. S. och hans anhöriga. I en anmälan till Inspektionen för vård- och omsorg framförs att F. S., inte givits mat och mediciner under fyra dygn i oktober 2013. Omvårdnaden av F. S. har tidigare kritiserats av Socialstyrelsen. De anhöriga har vid flera tillfällen uttryckt stor oro för brister i omsorgen om F. S. Sammantaget föranleder dessa uppgifter SVT Sörmland att granska kommunens agerande. SVT har statens uppdrag att granska myndigheter. Det torde vara ostridigt att F. S:s tillstånd är sådant att han inte själv kan begära ut handlingarna och inte heller efterge den sekretess som gäller för dem. Av detta följer i stället att god man har att besluta i hans ställe. Den gode mannen är tillika far till F. S. Han har fullmakt undertecknad av den gode mannen. Enligt den överenskommelse som träffats förbinder han sig att hålla närstående underrättade inför eventuella publiceringar i SVT. Risken för eventuella men begränsas därmed kraftigt, alternativt kan helt uteslutas. Det kan hållas för visst att F. S. skulle ha samtyckt till att lämna ut kopior av anteckningar i hans journaler, om han haft förmågan att fatta beslut själv.

Vuxennämnden i Eskilstuna kommun vidhåller sitt beslut.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättslig reglering

Enligt 26 kap. 1 § första stycket OSL gäller sekretess inom socialtjänsten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Enligt paragrafens fjärde stycke jämföras verksamhet enligt LSS med socialtjänst.

Enligt 12 kap. 1 § OSL gäller sekretess till skydd för en enskild inte i förhållande till den enskilde själv. Den enskilde kan enligt 2 § första stycket i samma kapitel helt eller delvis häva sekretess som gäller till skydd för honom eller henne.

Av 11 kap. 4 § föräldrabalken framgår att rätten, om det behövs, ska besluta att anordna godmanskap för den som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Sekretessen i 26 kap. 1 § OSL avgränsas genom ett s.k. omvänt skaderekvisit vilket innebär att utgångspunkten är att uppgifterna omfattas av sekretess. Uppgifterna får då bara lämnas ut om det står klart att det kan ske utan att viss skada uppstår (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 82). Begreppet personliga förhållanden i nämnda lagrum kan avse vitt skilda förhållanden. Begreppet kan omfatta uppgifter om t.ex. en enskilds adress, ekonomi eller yttringarna av ett psykiskt sjukdomstillstånd (a. prop. s. 84). I praxis har uppgift om enskilds namn ansetts kunna omfattas av begreppet (Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1994 not. 516). Även uttrycket men har getts en mycket vid innebörd. I första hand åsyftas att

någon blir utsatt för andras missaktning, om hans personliga förhållanden blir kända. Redan den omständigheten att vissa personer känner till en för någon ömtålig uppgift kan i många fall anses vara tillräckligt för att medföra men. Även helt rättsenliga åtgärder kan ibland bedömas som skada eller men. Exempel härpå är att någon blir föremål för framgångsrika indrivningsåtgärder, satt i fängelse, intagen för sluten psykiatrisk vård eller ställd under övervakning (a. prop. s. 83).

Kammarrätten gör följande bedömning.

Carl Larsson har som motiv för sin begäran uppgett att han behöver journalhandlingarna inför en massmedial belysning av kommunens agerande avseende omvårdnaden av F. S. I målet framgår även att uppgifter ur journalhandlingarna, enligt träffad överenskommelse, kan komma att publiceras i SVT.

Carl Larsson har till stöd för att få del av handlingarna åberopat en fullmakt från den gode mannen. Detta innebär i praktiken att han agerar som ombud för denne. Härav följer att Carl Larsson inte har rätt att få del av journalanteckningarna vidare mån än vad som tillkommer den gode mannen.

Av handlingarna i målet får anses framgå att F. S:s tillstånd är sådant att han inte kan själv begära att få del av handlingarna eller efterge den sekretess som kan gälla för dem. Vad som ska gälla i ett sådant fall finns inte reglerat i OSL.

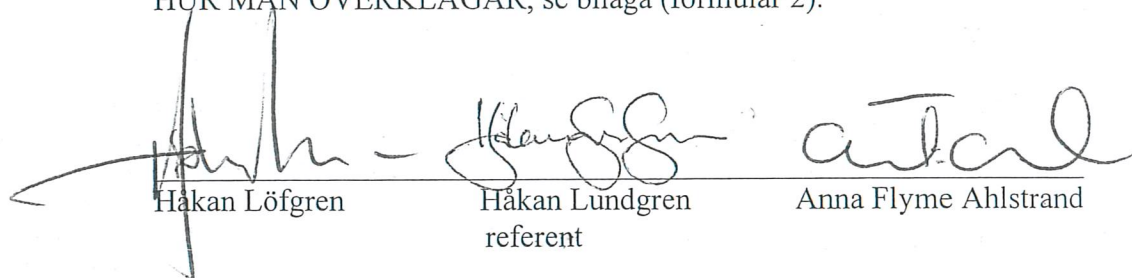
Högsta förvaltningsdomstolen behandlade frågeställningen i rättsfallet RÅ 1999 ref. 38. Målet rörde frågan om en god man kunde få kopior av sin huvudmans självdeklarationer i syfte att kontrollera förvaltningen av dennes förmögenhetstillgångar. Högsta förvaltningsdomstolen uttalade i avgörandet att, i ett fall då huvudmannen saknar förmåga att själv dispo-

nera över sekretessen, bör en god man ha rätt att ta del självdeklarationerna i den utsträckning som behövdes för att han ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Enligt kammarrättens bedömning bör motsvarande resomang kunna tillämpas i förevarande mål (jfr även prop. 1988/89:67 s. 39–40).

Fråga är då om ett utlämnande av journalhandlingarna i angivet syfte kan motiveras av det skälet att F. S:s gode man, i denna egenskap, behöver få del av dessa för att kunna fullgöra sitt uppdrag som god man. Kammar-rätten anser att så inte är fallet. Sekretessen till skydd för F. S. enligt 26 kap. 1 § OSL kan därför inte i målet efterges av den gode mannen. En sedvanlig sekretessprövning ska därmed göras utifrån bestämmelserna i nämnda lagrum.

Vuxennämnden har vid sin prövning beslutat att inte i någon del lämna ut begärda handlingar till Carl Larsson med hänvisning till att det inte står klart att uppgifterna kan röjas utan att den enskilde lider men. Kammar-rätten, som har tagit del av journalanteckningarna, konstaterar att det i dessa finns uppgifter om F. S:s personliga förhållanden som torde omfattas av sekretess. I anteckningarna finns emellertid även uppgifter av mer harmlöst slag som bör kunna lämnas ut. Mot bakgrund härav kan kommunen inte anses ha gjort en sådan noggrann sekretessprövning som förutsätts i 2 kap. 12 § första stycket tryckfrihetsförordningen. Den omständigheten att den gode mannen är far till F. S. och att vissa uppgifter därmed torde vara kända för honom kan påverka skadebedömningen. Med hänsyn till de brister som förevarit vid nämndens sekretessprövning bör nämndens beslut upphävas och handlingarna i målet lämnas över till nämnden för ny prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (formulär 2).

Håkan Löfgren Håkan Lundgren
referent Anna Flyme Ahlstrand

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul-, eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.